

Na osnovu člana 56. stav (2) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 60/23), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine je, na XVII redovnoj sjednici održanoj u Mostaru 24.7.2024. godine, donijela

PRAVILNIK

O METODOLOGIJI ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE DISTRIBUTIVNE MREŽE

DIO PRVI - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet pravilnika)

Pravilnikom o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FERK) propisuje:

- način pokretanja i vođenja tarifnog postupka,
- kriterije za priznavanje opravdanih rashoda operatora distributivnog sistema,
- način utvrđivanja potrebnog prihoda operatora distributivnog sistema,
- pravila i postupak alokacije odobrenog potrebnog prihoda
- način utvrđivanja tarifnih stavova i posebnih naknada za korisnike distributivnih sistema,
- kategorije potrošnje i grupe korisnika sistema,
- tarifne elemente za obračun isporučene električne energije i snage.

Član 2.

(Ciljevi pravilnika)

Ciljevi pravilnika su stvaranje uslova za objektivno, transparentno i nediskriminirajuće utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže i provođenje javnog, efikasnog i ekonomičnog tarifnog postupka.

Član 3.

(Definicije)

Definicije pojmova koje se koriste u ovom pravilniku, uključujući i one iz Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakona) su sljedeće:

- "Alokacija troškova"** znači raspodjelu troškova distribucije, distributivnih gubitaka, prenosa, Nezavisnog operatora sistema Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: NOSBiH) i pomoćnih usluga na tarifne elemente i na kategorije i grupe korisnika sistema.
- "Bilans električne energije"** znači plan koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, kojim se planira ukupna proizvodnja i potrošnja električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine, način snabdijevanja električnom energijom, struktura proizvodnje i potrošnje električne energije, viškovi i nedostajuće količine električne energije i potreban nivo rezervnih kapaciteta za sigurno snabdijevanje kupaca električnom energijom.
- "Distribucija"** znači prenošenje električne energije kroz distributivne sisteme srednjeg i niskog napona sa ciljem njene isporuke kupcima i preuzimanja distribuirane proizvodnje, ali ne uključuje snabdijevanje električnom energijom.
- "Distribucijska mreža"** označava funkcionalno povezan skup elektroenergetskih objekata koga čine elektroenergetski vodovi, transformatorske stanice i razvodna postrojenja srednjeg i niskog napona sa pripadajućom opremom i uređajima.

- "Distributivni sistem"** znači infrastrukturu (SN vodovi, transformatorske stanice i NN mreža) potrebnu za distribuciju električne energije.
- "Elektroenergetski bilans djelatnosti distribucije"** znači godišnji plan preuzimanja električne energije i snage sa sistema prenosa, drugih distribucija i plan preuzimanja električne energije i snage od proizvođača koji imaju direktan pristup distributivnom sistemu, po naponskim nivoima, uključujući i gubitke električne energije po naponskim nivoima, kao i plan isporuke električne energije u druge sisteme i krajnjim kupcima.
- "Gubici električne energije u distribuciji"** znače razliku između ukupno preuzete i ukupno isporučene električne energije unutar distributivnog sistema, tokom odgovarajućeg vremenskog period.
- "Istovremeno vršno opterećenje"** znači opterećenje krajnjeg kupca, grupe ili kategorije potrošnje postignuto u vremenu vršnog opterećenja elektroenergetskog sistema.
- "Korisnik sistema"** znači svako pravno ili fizičko lice koje isporučuje ili preuzima električnu energiju preko distributivnog sistema.
- "Kriva opterećenja"** znači krivu satnih nivoa opterećenja tokom dnevnog, sedmičnog, mjesečnog ili godišnjeg vremenskog perioda, izrađenu na osnovu podataka preuzetih sa intervalnih brojlara.
- "Licencirana imovina"** znači stalnu (materijalnu i nematerijalnu) imovinu kojom se obavlja elektroprivredna djelatnost distribucije, za čije obavljanje je potrebna dozvola FERK-a.
- "Neistovremeno vršno opterećenje"** znači maksimalno opterećenje grupe ili kategorije potrošnje, ostvareno nezavisno od istovremenog vršnog opterećenja elektroenergetskog sistema.
- "Obračunska stopa godišnje naknade za povrat ulaganja"** znači godišnju stopu kojom se diskontira iznos investicionog ulaganja, da bi se utvrdio godišnji iznos prihoda, potrebnog da bi se ulaganje nadoknadilo.
- "Odobren potreban prihod"** znači iznos prihoda koji je FERK odobrio, a koji je potreban operatoru distributivnog sistema za pokrivanje opravdanih rashoda nastalih obavljanjem djelatnosti distribucije električne energije.
- "Operator distributivnog sistema"** znači pravno lice odgovorno za rad, upravljanje, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom geografskom području i njegovo povezivanje sa drugim sistemima, te za osiguranje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji razumnu potražnju za distribucijom električne energije na ekonomski primjeren način.
- "Ponderisana prosječna stopa povrata"** znači stopu povrata na potrebnu neto stalnu imovinu (materijalnu i nematerijalnu) i trajnu obrtnu imovinu potrebnu za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije koju odobrava FERK prema strukturi izvora iz kojih se finansira (vlasnički i pozajmljeni kapital) i koja se primjenjuje za određivanje tarifnih stavova za korisnike distributivnog sistema.
- "Regulatorna osnovica"** znači odobreni iznos sredstava za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije čiji je iznos jednak zbiru neto sadašnje vrijednosti stalnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava, isključujući donirana sredstva.
- "Regulatorni period"** znači vremenski period za koji se određuju regulirane naknade ili cijene.

- s) "**Tarifa**" označava naknadu ili više naknada za korištenje elektroenergetske mreže ili usluge u vezi s električnom energijom.
- t) "**Tarifni elementi**" znače obračunske veličine na osnovu kojih se utvrđuju tarifni stavovi za korisnike distributivnog sistema. Tarifni elementi su: obračunska snaga, aktivna električna energija, reaktivna električna energija i mjerno mjesto kupca.
- u) "**Tarifni stavovi**" znače jedinične cijene za tarifne elemente, koji se primjenjuju na kategorije i grupe korisnika sistema.

DIO DRUGI - METODOLOGIJA ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE DISTRIBUTIVNE MREŽE

POGLAVLJE I - PRINCIPI I CILJEVI METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE DISTRIBUTIVNE MREŽE

Član 4.

(Principi i ciljevi metodologije)

Metodologija za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže zasniva se na sljedećim principima i ciljevima:

- a) proporcionalnost i nediskriminacija,
- b) javnost i objektivnost kriterija za priznavanje troškova,
- c) podsticanje efikasnog korištenja distributivne mreže,
- d) održivost investiranja u distributivnu mrežu,
- e) balans između kvaliteta usluge i cijena koje plaćaju krajnji kupci,
- f) izbjegavanje unakrsnih subvencija između različitih grupa korisnika mreža,
- g) podsticanje kvaliteta snabdijevanja i efikasnosti rada operatora distributivnog sistema,
- h) povećanje sigurnosti snabdijevanja,
- i) povećanje informacione sigurnosti i
- j) primjena savremenih tehnologija.

Član 5.

(Primjena metodologije)

- (1) Metodologija za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže se primjenjuje na djelatnost distribucije električne energije koju obavlja operator distributivnog sistema.
- (2) Metodologijom iz stava (1) ovog člana se propisuje način određivanja: potrebnog prihoda za djelatnost distribucije električne energije, troškova nabavke električne energije za pokrivanje distributivnih gubitaka i tarifnih stavova za korisnike distributivnog sistema.

Član 6.

(Analiza prihoda i rashoda)

- (1) FERK vrši analizu prihoda i rashoda da bi se mogao utvrditi potreban prihod za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Prilikom analize prihoda i rashoda FERK može koristiti izvještaje nezavisnog revizora i revizorskih institucija koje su zakonom ovlaštene za obavljanje revizije, a koje operator distributivnog sistema treba da dostavi FERK-u.
- (3) Operator distributivnog sistema je obavezan da dostavi FERK-u svu zatraženu dokumentaciju, podatke i informacije, u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o regulatornom kontnom planu ("Službene novine Federacije BiH", broj 105/21), Pravilnikom o izvještavanju ("Službene novine Federacije BiH", broj 13/24) i drugim propisima i pravilima FERK-a.
- (4) Ukoliko operator distributivnog sistema ne raspolaze zahtijevanim podacima, obavezan je izvršiti procjenu istih. U suprotnom FERK zadržava pravo procjene podataka koristeći iskustvenu praksu, dostupne podatke i informacije iz okruženja, kao i uporedne analize (*benchmarking*) istih ili sličnih elektroprivrednih društava.

POGLAVLJE II - POTREBAN PRIHOD

Član 7.

(Osnove potrebnog prihoda)

- (1) Potreban prihod se utvrđuje za djelatnost distribucije električne energije sa ciljem utvrđivanja tarifnih stavova za korisnike distributivne mreže.
- (2) Kao osnov za utvrđivanje potrebnog prihoda koriste se podaci o odobrenim prihodima i rashodima, imovini i izvorima imovine iz bazne godine, kao i analize zahtijevanih prihoda i rashoda i imovine i izvora imovine i njihovi dokazi.
- (3) Operator distributivnog sistema sve podatke koji ulaze u izračun potrebnog prihoda, treba da usaglasa sa bilansom električne energije, usvojenim od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, koji je osnovni dokument za izračun tarifa.

Član 8.

(Bazna godina)

- (1) Bazna godina je referentna godina u odnosu na koju se vrši utvrđivanje i odobravanje potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Podatke o prihodima i rashodima i regulatornoj osnovici bazne godine predstavljaju prihodi i rashodi i regulatorna osnovica odobreni od FERK-a u posljednjem provedenom tarifnom postupku za djelatnost distribucije električne energije.

Član 9.

(Određivanje potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije)

- (1) Potreban prihod za djelatnost distribucije električne energije utvrđuje se na način da se ukupni rashodi, uvećani za povrat na kapital potreban za finansiranje regulatorne osnovice i porez na dobit umanje za ostale prihode, koji su nastali korištenjem licencirane imovine distributivne mreže.

$$PP_D = U_R + POV + P_D - OP$$

gdje su:

PP_D - potreban prihod djelatnosti distribucije,

U_R - ukupni rashodi,

POV - iznos povrata na regulatornu osnovicu,

P_D - porez na dobit,

OP - ostali prihodi.

- (2) Ukupni rashodi operatora distributivnog sistema predstavljaju opravdane troškove poslovne aktivnosti i opravdane ostale rashode poslovanja i računaju se prema formuli:

$$U_R = TPA + OR$$

gdje su:

U_R - ukupni rashodi operatora distributivnog sistema,

TPA - opravdani troškovi poslovne aktivnosti,

OR - opravdani ostali rashodi.

Troškovi poslovne aktivnosti operatora distributivnog sistema predstavljaju opravdane troškove rada i održavanja i opravdane troškove amortizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava.

$$TPA = T_{RIO} + A$$

T_{RIO} - opravdani troškovi rada i održavanja,

A - opravdani troškovi amortizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava.

Član 10.

(Troškovi poslovne aktivnosti)

Troškovi poslovne aktivnosti operatora distributivnog sistema predstavljaju opravdane troškove rada i održavanja i opravdane troškove amortizacije stalne materijalne i nematerijalne imovine. Operator distributivnog sistema je dužan da troškove poslovne aktivnosti evidentira na računima u skladu sa pravilima

kojim se propisuje vođenje knjigovodstvene evidencije i u skladu sa Regulatormim kontnim planom.

1) Трошкови rada i održavanja uključuju troškove rada i održavanja, koji su neophodni operatoru distributivnog sistema u obavljanju djelatnosti distribucije električne energije, a u koje su uključeni:

- a) Materijalni troškovi (utrošene sirovine i materijal, utrošena energija i gorivo, utrošeni rezervni dijelovi, otpis sitnog inventara, HTZ, ambalaže i auto-gume). U okviru računovodstvenog konta utrošena energija i gorivo, tačnije u analitici ovog konta se evidentira i trošak preuzete električne energije za nadoknadu gubitaka u distributivnoj mreži, koji se zasebno razmatra.
- b) Troškovi plata i ostalih primanja radnika i drugih fizičkih lica (troškovi plata, troškovi naknada plata, troškovi službenih putovanja zaposlenih, troškovi ostalih primanja, naknade i materijalna prava radnika, troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl., troškovi naknada ostalim fizičkim licima).
- c) Troškovi proizvodnih usluga (troškovi usluga izrade i dorade efekata, troškovi usluga prevoza, troškovi usluga održavanja, troškovi najma, troškovi sajмова, troškovi reklama i sponzorstava, troškovi istraživanja, troškovi razvoja koji se ne kapitaliziraju, troškovi ostalih usluga).
- d) Nematerijalni troškovi (troškovi ostalih usluga, troškovi reprezentacije, troškovi premije osiguranja, troškovi platnog prometa, troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga, troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnih lica, troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza, ostali nematerijalni troškovi).
- e) Troškovi rezervisanja (troškovi rezervisanja po osnovu datih garantnih rokova, troškovi rezervisanja za obnavljanje prirodnih bogatstava, troškovi rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, troškovi rezervisanja za restrukturiranja preduzeća, troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije radnika, troškovi rezervisanja za sudske sporove i štetne ugovore, troškovi ostalih rezervisanja),
- f) Troškovi mrežarina po osnovu UPTS-a ako predmetni operator distributivnog sistema za dio svoje usluge koristi mrežu drugih operatora u BiH.

2) Trošak amortizacije predstavlja postepeno smanjivanje vrijednosti neke imovine tokom posmatranog vremenskog perioda i obračunava se godišnje prema postupku predviđenim zakonom.

- a) Trošak amortizacije, kod određivanja potrebnog prihoda, dobija se primjenom proporcionalne metode amortizacije, koja će na adekvatan način prikazati stvarno trošenje i upotrebu imovine (materijalne i nematerijalne) koja se koristi za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, uz primjenu adekvatnih amortizacijskih stopa i vijeka trajanja materijalne i nematerijalne imovine.
- b) Trošak amortizacije jednak je trošku amortizacije materijalne i nematerijalne imovine aktivne na početku godine, uvećanih za troškove amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će biti aktivirana u godini određivanja tarifa, te umanjеним за трошак амортизације материјалне и нематеријалне имовине која ће бити рашодована у години одређивања тарифа.
- c) Трошкови амортизације се рачунају по следећој формули:

$$A = A_{ps} + A_{TP}$$
 gdje su:

A - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine u godini određivanja tarifa,
 A_{ps} - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine aktivnih na početku godine,
 A_{TP} - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će biti aktivirana u godini određivanja tarifa.

- d) U trošak amortizacije uključuje se i iznos amortizacije za materijanu i nematerijalnu imovinu dobijenu bez naknade (donirana imovina).
- e) Troškovi poslovne aktivnosti za obavljanje djelatnosti distribucije utvrđuju se na osnovu dokumentacije dostavljene u tarifnom postupku i dokumentacije sa kojom raspolaže FERK.
- f) Operator distributivnog sistema dužan je da dostavi svu potrebnu dokumentaciju, kao i ostalu relevantnu dokumentaciju i da obrazloži opravdanost svih stavki poslovne aktivnosti kao i razloge njihova odstupanja u odnosu na odobrene troškove u prethodnom tarifnom postupku.

Član 11.

(Ostali rashodi poslovanja)

- (1) Prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda operatora distributivnog sistema u isti mogu biti uključeni i ostali rashodi poslovanja za koje FERK procjeni da su opravdani i koje operator distributivnog sistema ostvaruje sa stalnom imovinom čiji su troškovi priznati u troškovima poslovne aktivnosti.
- (2) Kod utvrđivanja potrebnog prihoda u ostale rashode poslovanja ne uključuju se:
 - a) kazne koje izriču nadležni organi,
 - b) kaznene i zatezne kamate koje proističu iz nepravovremenog izvršavanja obaveza iz zaključenih ugovora ili obaveza na osnovu dadžbina,
 - c) rashodi od šteta iz prethodnog perioda za koje je utvrđeno da su nastale zbog neprihvatljivih propusta elektroprivrednog društva kao posljedica nemara ili grube nepažnje,
 - d) drugi rashodi ukoliko FERK procjeni da nisu nastali u cilju obavljanja djelatnosti poslovne aktivnosti.
- (3) Rashodi od kamata po kreditima neće se razmatrati kroz ostale rashode poslovanja, već će se oni u potreban prihod uključiti kroz povrat na pozajmljena sredstva.
- (4) Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja će se priznavati maksimalno do 1% od iznosa ukupno ostvarenog prihoda operatora distributivnog sistema.
- (5) FERK će odobriti određeni postotak rashoda od otpisanih potraživanja na osnovu odgovarajućih analiza o preduzetim mjerama koje je operator distributivnog sistema preduzeo da bi potraživanja od kupaca bila naplaćena.

Član 12.

(Regulatorna osnovica)

- (1) Regulatorna osnovica se utvrđuje na osnovu vrijednosti stalne imovine (materijalne i nematerijalne) potrebne za obavljanje djelatnosti distribucije i predstavlja osnov za određivanje troškova poslovne aktivnosti i povrata na kapital.
- (2) U regulatornu osnovicu može biti uključena samo ona imovina (materijalna i nematerijalna) i trajna obrtna imovina koja se koristi za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (3) Regulatorna osnovica se utvrđuje kao zbir neto vrijednosti anagažovane stalne imovine (materijalne i nematerijalne), trajne obrtne imovine i imovine u pripremi koja će biti aktivirana tokom godina određivanja tarifa.

- (4) Stalna imovina je imovina koja po svojoj prirodi ima vijek trajanja duži od trenutnog računovodstvenog perioda (godina dana) i koja se koristi u radu operatora distributivnog sistema. U stalnu imovinu operatora distributivnog sistema koja čini regulatornu osnovicu uključuju se materijalna i nematerijalna imovina (osim *goodwill* kao nematerijalne imovine).
- (5) Trajna obrtna imovina obuhvata imovinu koja se koristi u tekućem periodu i čini ih zbir minimalno neophodnih zaliha materijala i rezervnih dijelova, inventara, potraživanja od kupaca i novčanih sredstava potrebnih za podmirenje tekućih obaveza.
- (6) Neto vrijednost stalne imovine (materijalne i nematerijalne) priznaje se kao iznos nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja zbog obezvrijeđivanja imovine, ali samo za imovinu koja se koristi za obavljanje distributivne djelatnosti.
- (7) U slučaju da je u okviru operatora distributivnog sistema izvršena revalorizacija stalne imovine tj. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti sa tržišnom vrijednošću stalne imovine neto vrijednost stalne imovine se priznaje u iznosu tržišne ili fer vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i to samo za onu imovinu koja služi za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (8) Iz regulatorne osnovice se isključuje stalna imovina (materijalna i nematerijalna) koja će biti rashodovana tokom godine određivanja tarifa.
- (9) U vrijednost regulatorne osnovice ne uključuje se vrijednost besplatno preuzete imovine (donirana imovina, prenos imovine bez naknade, učešće građana u izgradnji objekta, državna davanja i pomoć). Operator distributivnog sistema je obavezan voditi ažurnu evidenciju o svojoj imovini koja je besplatno preuzeta i primljena bez naknade, fer vrijednosti te imovine, podatke o pripadajućem trošku amortizacije donirane imovine, podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti, otpisu i rashodovanju iste.
- (10) Regulatorna osnovica za obračun povrata na sredstva angažirana u vršenju djelatnosti distribucije električne energije određuje se na sljedeći način:

$$RO = (NV_{AI} + NV_{IUP}) - AA - D_I + TOI$$
gdje su:
 RO - regulatorna osnovica koju odobrava FERK,
 NV_{AI} - nabavna vrijednost angažovane materijalne i nematerijalne imovine,
 NV_{IUP} - nabavna vrijednost materijalne i nematerijalne imovine u pripremi,
 AA - akumulirana amortizacija,
 D_I - sadašnja vrijednost donirane stalne imovine,
 TOI - trajna obrtna imovina.
- (11) Iznos neto amortizirane stalne imovine i trajne obrtne imovine razmatra i utvrđuje FERK.
- (12) Operator distributivnog sistema dostavlja FERK-u registar stalne imovine (materijalne i nematerijalne).
- (13) Operator distributivnog sistema obavezan je, na kraju svakog izvještajnog perioda, da vrši test na umanjenje vrijednosti stalne imovine u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, kao i formalnu procjenu nadoknadivog iznosa vrijednosti stalne imovine kada se testom utvrdi postojanje indicija da je vrijednost neke imovine umanjena.
- (14) Rezultati izvršenog testa na umanjenje i eventualne procjene stalne imovine operatora distributivnog sistema trebaju da budu uključeni u zahtjev za odobrenje tarifnih stavova da bi FERK mogao iste uzeti u razmatranje pri odobrenju regulatorne osnovice i iznosa povrata na imovinu.
- (15) FERK procjenjuje potrebu za revizijom i obim revizije regulatorne osnovice sa ciljem određivanja tarifa.
- Član 13.
(Trajna obrtna imovina)
- U regulatornu osnovicu se uključuje i neto vrijednost trajne obrtne imovine i to u visini minimalno potrebnog iznosa za održavanje zaliha materijala i rezervnih dijelova za nesmetano obavljanje djelatnosti distribucije, potrebnog iznosa za finansiranje potraživanja od korisnika sistema, uzimajući u obzir period vezivanja tekućih potraživanja u odnosu na period vezivanja obaveza prema dobavljačima kao i minimalni dnevni nivo gotovine.
- Član 14.
(Ponderisana prosječna stopa povrata)
- (1) Ponderisana prosječna stopa povrata (PPSP) je ponderisani trošak pozajmljenog kapitala i vlasničkog kapitala. U postupku određivanja potrebnog prihoda ova stopa se primjenjuje na regulatornu osnovicu. Utvrđuje se u iznosu koji je jednak zbiru udjela vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu, pomnoženog sa cijenom (troškom) vlasničkog kapitala i udjela pozajmljenog kapitala (kratkoročni i dugoročni dugovi) u ukupnom kapitalu, pomnoženog sa cijenom (troškom) pozajmljenog kapitala.
- (2) Stopa povrata na vlasnički kapital prije oporezivanja određuje se na način koji odražava specifični rizik poslovanja operatora distributivnog sistema, kao i uslove pribavljanja kapitala na finansijskom tržištu u godini određivanja tarifa.
- (3) Ponderisana stopa povrata na pozajmljeni kapital je ponderisana prosječna kamatna stopa na kredite (dugoročne i kratkoročne) prema stanju u poslovnim knjigama operatora distributivnog sistema. FERK određuje jesu li pozajmljena sredstva za finansiranje poslovanja uzimana racionalno i obazrivo i u skladu sa tim odobrava ili ne odobrava iznos stope finansiranja duga na pozajmljeni kapital.
- (4) Ponderisana prosječna stopa povrata računa se na sljedeći način:

$$PPSP_{NO} = S_{VK} * VK + S_{PK} * (1-p) * PK$$
gdje su:
 $PPSP_{NO}$ - ponderisana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK,
 S_{VK} - stopa povrata na vlasnički kapital koju odobrava FERK,
 VK - udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu (vlasničkom i pozajmljenom),
 S_{PK} - ponderisana stopa povrata na pozajmljeni kapital, koju odobrava FERK,
 PK - udio pozajmljenog kapitala u ukupnom kapitalu (vlasničkom i pozajmljenom),
 $S_{PK} * (1-p)$ - ponderisana stopa povrata na pozajmljeni kapital nakon oporezivanja, stvarni trošak pozajmljenog kapitala koji odobrava FERK,
 p - zakonski određena stopa poreza na dobit.
- (5) FERK će određivati stopu povrata na vlasnički kapital.
- (6) Prilikom utvrđivanja udjela vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu iznos vlasničkog kapitala se umanjuje za iznos realizovanog revalorizacijskog viška.
- Član 15.
(Odobreni povrat)
- Odobreni iznos povrata uključen u odobreni potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije računa se na sljedeći način:

$$POV = RO * PPSP_{NO}$$
gdje su:
 POV - iznos povrata na regulatornu osnovicu,

RO - regulatorna osnovica koju odobrava FERK,
PPSP_{NO} - ponderisana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK.

Član 16.

(Porez na dobit)

Porez na dobit priznaje se u iznosu utvrđenom proizvodom iznosa povrata prije oporezivanja i zakonske porezne stope na dobit, pa se dobije na sljedeći način:

$$P_D = PPSP_{PO} * RO * p$$

$$PPSP_{PO} = \frac{PPSP_{NO}}{1 - p}$$

$$P_D = \frac{PPSP_{NO}}{1 - p} * RO * p$$

gdje su:

P_D - iznos poreza na dobit,

$PPSP_{PO}$ - ponderisana prosječna stopa povrata prije oporezivanja koju odobrava FERK,

$PPSP_{NO}$ - ponderisana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK,

RO - regulatorna osnovica,

p - zakonski određena stopa poreza na dobit.

Član 17.

(Ostali prihodi)

- (1) Ostali prihodi su prihodi nastali korištenjem stalne imovine (materijalne i nematerijalne) i predstavljaju odbitnu stavku tokom utvrđivanja potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Kod utvrđivanja ostalih prihoda od stalne imovine, uključene u regulatornu osnovicu, FERK uzima u obzir odobrenje u baznoj godini za svaku vrstu prihoda, strukturu imovine uključene u regulatornu osnovicu i pripadajuće rashode, kao i druge činjenice koje mogu uticati na visinu ostvarenih ostalih prihoda od stalne imovine u godini za koju se utvrđuju tarife.
- (3) Ostali prihodi su:
 - a) poslovni prihodi (prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe ili učinaka, prihodi od pruženih usluga, prihodi od naknade za priključenje krajnjih kupaca, prihodi od nestandardnih usluga i ostali poslovni prihodi),
 - b) promjena fer vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine (povećanje fer vrijednosti investicijskih nekretnina koje se amortizuju, povećanje fer vrijednosti biološke imovine koja se ne amortizira, smanjenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina koje se ne amortizuju, smanjenje fer vrijednosti biološke imovine koja se ne amortizira),
 - c) ostali poslovni prihodi (prihodi od premija, subvencija, podsticaja, prihodi od najma, prihodi od donacija, prihodi od članarina, prihodi od tantijema i licenciranih prava, prihodi iz namjenskih izvora finansiranja, prihodi od dividendi, ostali prihodi po drugim osnovama),
 - d) finansijski prihodi (prihodi od kamata od povezanih strana, prihodi od kamata od nepovezanih strana, pozitivne kursne razlike, prihodi po osnovu valutne klauzule i ostali finansijski prihodi),
 - e) ostali prihodi i dobiti (dobici od otuđenja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme, dobiti od otuđenja investicijskih nekretnina, dobiti od otuđenja biološke imovine, dobiti od

otuđenja dugoročne imovine namijenjene prodaji i imovine poslovanja koja se obustavlja, dobiti od otuđenja finansijske imovine i ulaganja u povezane strane, dobiti od prodaje materijala, viškovi, naplaćena prethodno otpisana potraživanja, dobiti od derivatnih finansijskih instrumenata, otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi),

- f) prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine, dobiti od nekretnina, postrojenja i opreme, dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina koje se vode po trošku, dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po trošku, dobiti od usklađivanja vrijednosti dugoročne finansijske imovine, dobiti od usklađivanja vrijednosti zaliha, dobiti od usklađivanja vrijednosti kratkoročne finansijske imovine, dobiti od prestanka priznavanja imovine sa pravom korištenja, dobiti od usklađivanja vrijednosti dugoročne imovine namijenjene prodaji i imovine poslovanja koja se obustavlja, dobiti od usklađivanja vrijednosti ostale finansijske i nefinansijske imovine),
- g) efekti promjena računovodstvenih politika i ispravaka greški iz ranijih godina (prihodi po osnovu promjena računovodstvenih politika, prihodi po osnovu ispravaka grešaka iz ranijih perioda).

Član 18.

(Materijalna i nematerijalna imovina)

- (1) Prilikom izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, FERK će odobriti uključanje u regulatornu osnovicu određenog iznosa materijalne i nematerijalne imovine, ako će ta sredstva biti aktivirana tokom godine određivanja tarifa.
- (2) Pri utvrđivanju regulatorne osnovice FERK će ocjenjivati svako ulaganje u stalnu imovinu za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije sa gledišta opravdanosti, izvodljivosti i ciljeva koji se ulaganjem postižu, uzimajući u obzir uslove, okolnosti i dostupne informacije u periodu donošenja odluke o investiciji.
- (3) FERK će vršiti analize na osnovu podataka o ostvarenim investicijama operatora distributivnog sistema u prethodne tri godine i na osnovu toga će razmatrati planirana investicijska ulaganja za godinu za koju se određuju tarife i uključiti određeni iznos materijalne i nematerijalne imovine u regulatornu osnovicu.

Član 19.

(Elektroenergetski bilans djelatnosti distribucije)

- (1) Operator distributivnog sistema obavezan je da dostavi FERK-u plan preuzimanja električne energije i snage sa sistema prenosa, drugih distribucija i plan preuzimanja električne energije i snage od proizvođača koji imaju direktan pristup distributivnom sistemu, po naponskim nivoima, uključujući i gubitke električne energije po naponskim nivoima, kao i plan isporuke električne energije u druge sisteme i krajnjim kupcima.
- (2) Elektroenergetski bilans operatora distributivnog sistema je usuglašen sa bilansom električne energije Federacije Bosne i Hercegovine i NOSBiH-om.

POGLAVLJE III - GUBICI ELEKTRIČNE ENERGIJE U DISTRIBUTIVNOM SISTEMU**Član 20.**

(Gubici u distributivnom sistemu)

- (1) Operator distributivnog sistema obavezan je prilikom dostavljanja dokumentacije u svrhu tarifnog postupka dostaviti FERK-u elaborate i izvještaje o ukupnim gubicima u distributivnom sistemu, po naponskim nivoima sa procjenom udjela tehničkih i netehničkih gubitaka.
- (2) Operator distributivnog sistema obavezan je da prati i izračunava gubitke električne energije po naponskim nivoima i iste, u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju, dostavlja FERK-u.
- (3) FERK će analizirati elaborate i izvještaje iz stava (1) ovog člana, pa će uzimajući u obzir specifične karakteristike svakog distributivnog sistema i nabavku električne energije za pokrivanje istih, odobriti iznose troškova za nadoknadu gubitaka električne energije.
- (4) U cilju smanjenja tehničkih i netehničkih gubitaka električne energije operator distributivnog sistema pri podnošenju zahtjeva za utvrđivanje tarife za korištenje distributivne mreže, mora dostaviti operativni plan za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka sa određenim vremenskim okvirima.

Član 21.

(Troškovi za nadoknadu distributivnih gubitaka)

- (1) Operator distributivnog sistema električnu energiju potrebnu za pokrivanje distributivnih gubitaka nabavlja po tržišnim principima.
- (2) Pri odobrenju ovoga troška FERK će voditi računa o tome da operator distributivnog sistema nabavlja električnu energiju na ekonomičan i efikasan način sa ciljem odabira ekonomski najpovoljnije ponude.
- (3) Prilikom odobravanja troškova za nadoknadu distributivnih gubitaka FERK će se rukovoditi operativnim planom za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka iz člana 20. stav (4) ovog pravilnika i u skladu sa tim korigovati troškove za nadoknadu distributivnih gubitaka.

POGLAVLJE IV - KATEGORIJE I GRUPE KORISNIKA SISTEMA**Član 22.**

(Kategorije potrošnje)

- (1) Prema naponskom nivou na mjestu preuzimanja električne energije i prema načinu potrošnje električne energije krajnji kupci koji koriste distributivni sistem razvrstavaju se u sljedeće kategorije potrošnje:
 - a) krajnji kupci koji električnu energiju preuzimaju na 35 kV naponu,
 - b) krajnji kupci koji električnu energiju preuzimaju na 10 kV naponu,
 - c) kategorije krajnjih kupaca koje električnu energiju preuzimaju na 0,4 kV naponu su:
 - 1) **domaćinstva** - predstavlja potrošnju električne energije u stambenim zgradama, individualnim stambenim objektima, garažama i zajedničkim prostorijama stambenih zgrada, individualnim objektima za odmor,
 - 2) **javna rasvjeta** - potrošnja električne energije za rasvjetu ulica, trgova, mostova, cestovnih tunela, pješačkih prelaza, spomenika, uređaja za signalizaciju i ostalu rasvjetu na javnim mjestima,
 - 3) **ostala potrošnja** - predstavlja svu ostalu potrošnju električne energije na 0,4 kV naponu, koja se ne svrstava u kategoriju potrošnje domaćinstva i javne rasvjete.

- (2) Postojeći krajnji kupac kod koga se mjerenje vrši na naponu nižeg reda, odnosno višeg, od mjesta preuzimanja, svrstava se u kategoriju potrošnje u zavisnosti od naponskog nivoa na mjestu preuzimanja električne energije, s tim da se preuzete količine koriguju za gubitke u transformaciji.

Član 23.

(Grupe potrošnje)

- (1) U okviru pojedinih kategorija potrošnje određuju se grupe potrošnje prema:
 - a) načinu mjerenja aktivne energije i snage,
 - b) specifičnoj namjeni objekta,
 - c) vršnom opterećenju,
 - d) odobrenoј vršnoj snazi.
- (2) Grupe potrošnje predlaže operator distributivnog sistema u svom prijedlogu tarifnih stavova za korisnike distributivnog sistema.
- (3) Na osnovu analiza FERK može u okviru kategorija potrošnje utvrditi drugačije grupe potrošnje ili uvesti dodatne grupe potrošnje u odnosu na prijedlog iz stava (2) ovog člana.
- (4) Operator distributivnog sistema može predložiti uvođenje, ukidanje ili izmjenu bilo koje grupe potrošnje unutar kategorije potrošnje, ali ne može izvršiti promjenu bez odobrenja FERK-a.

Član 24.

(Kategorija proizvodnje)

Pored kategorija potrošnje utvrđenih u zavisnosti od naponskog nivoa preuzimanja električne energije operator distributivnog sistema može predložiti uvođenje i kategorije proizvodnje za proizvođače električne energije priključene na distributivnu mrežu.

POGLAVLJE V - TARIFNI ELEMENTI**Član 25.**

(Tarifni elementi za krajnje kupce)

Tarifni elementi su:

- a) **Obračunska snaga (kW)** – snaga koja se obračunava krajnjem kupcu u obračunskom periodu na način utvrđen članom 26. ovog pravilnika,
- b) **Električna energija:**
 - 1) aktivna električna energija (kWh) - količina aktivne električne energije utrošene u određenom periodu,
 - 2) reaktivna električna energija (kVarh) - količina prekomjerno preuzete reaktivne električne energije u određenom periodu.
- c) **Mjerno mjesto krajnjeg kupca** - element u vezi sa održavanjem priključka, očitavanjem i servisiranjem i verifikacijom mjernih uređaja, obradom podataka krajnjeg kupca, obračunom, fakturisanjem i naplatom.

Član 26.

(Obračunska snaga)

- (1) Obračunska snaga je tarifni element izražen u kW (kilovatima), a određuje se za odgovarajući obračunski period (mjesec), na jedan od sljedećih načina:
 - a) mjerenjem vršnog opterećenja, ukoliko krajnji kupac posjeduje mjerni uređaj,
 - b) na osnovu maksimalnog opterećenja iz dodijeljene krive opterećenja za mjerna mjesta koja nemaju ugrađena intervalna brojila.
- (2) Izmjereno vršno opterećenje je najveće prosječno ostvareno 15-minutno opterećenje u obračunskom periodu.
- (3) Maksimalno opterećenje iz dodijeljene krive opterećenja predstavlja najveće prosječno satno opterećenje u obračunskom periodu.

- (4) Prilikom obračuna iznosa za obračunsku snagu uzima se vrijednost vršnog opterećenja iz stava (2) ili maksimalno opterećenje iz stava (3) ovog člana, koje je postignuto u vrijeme primjene većih dnevnih tarifnih stavova (ukoliko tarifnim dizajnom budu utvrđeni veći i manji tarifni stavovi tokom dana).
- (5) FERK može da odluči da se dio ili ukupni troškovi u vezi sa snagom preračunavaju u troškove električne energije za pojedine kategorije i grupe potrošnje.

Član 27.

(Aktivna električna energija)

- (1) Aktivna električna energija je tarifni element izražen u kWh (kilovatsatima) i mjeri se mjernim uređajem kod svakog krajnjeg kupca.
- (2) Svaki krajnji kupac priključen na elektroenergetski sistem obavezan je imati mjerni uređaj, a vrstu i karakteristike mjernog uređaja određuje operator distributivnog sistema u skladu sa Opštim uslovima za isporuku i snabdijevanje električnom energijom i pravilnikom o mjernom mjestu.

Član 28.

(Reaktivna električna energija)

- (1) Reaktivna električna energija je tarifni element izražen u kVArh (kilovarsatima) i mjeri se mjernim uređajem.
- (2) Krajnjim kupcima se obračunava i naplaćuje samo prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija.
- (3) Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija je pozitivna razlika između stvarno preuzete reaktivne električne energije (kVArh) i reaktivne električne energije koja odgovara faktoru snage $\cos\phi = 0,95$, odnosno to je reaktivna električna energija koja prelazi 33% od preuzete aktivne električne energije.

Član 29.

(Mjerno mjesto krajnjeg kupca)

- (1) Mjerno mjesto krajnjeg kupca je tarifni element vezan za jednog kupca, odnosno za svako individualno mjerno mjesto, ukoliko krajnji kupac ima više mjernih mjesta.
- (2) Troškovi djelatnosti distribucije električne energije koji su vezani za mjerno mjesto krajnjeg kupca su: održavanje priključka, očitavanje, održavanje i servisiranje verifikacija mjernih uređaja, fakturisanje, obračun i naplata.

Članak 30.

(Tarifni elementi za proizvođače)

- (1) Priključna snaga je tarifni element izražen u kW (kilovatima) i označava maksimalnu aktivnu snagu odobrenu za proizvođača u elektroenergetskoj saglasnosti.
- (2) Aktivna električna energija je tarifni element izražen u kWh (kilovatsatima) i označava izmjerenu količinu električne energije koju proizvođač isporuči u distributivnu mrežu.

POGLAVLJE VI - TARIFNI STAVOVI

Član 31.

(Raspodjela potrebnog prihoda)

- (1) Odobren potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije raspoređuje se na krajnje kupce i proizvođače priključene na distributivnu mrežu.
- (2) Potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije koji se raspoređuje na krajnje kupce može se raspodijeliti na tarifne elemente: obračunska snaga i/ili aktivna električna energija i/ili mjerno mjesto krajnjeg kupca.
- (3) Potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije koji se raspoređuje na proizvođače može se raspodijeliti na tarifne elemente: priključna snaga i/ili aktivna električna energija.

- (4) Raspoređeni dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na proizvođače priključene na distributivnu mrežu može maksimalno iznositi 15%.
- (5) Raspoređeni dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na tarifni element mjerno mjesto krajnjeg kupca može maksimalno iznositi 10%.
- (6) Preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije, koji nije raspoređen na proizvođače i tarifni element mjerno mjesto krajnjeg kupca, raspoređuje se na tarifne elemente obračunska snaga i/ili aktivna električna energija.

Član 32.

(Raspodjela potrebnog prihoda djelatnosti distribucije na kategorije i grupe potrošnje)

- (1) Preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije iz stava (6) člana 31. koji se raspoređuje na kategorije i grupe potrošnje računa se kako slijedi:

$$PP_{kat+grupe} = PP_D - PP_{MM} - PP_G$$
gdje su:
 $PP_{kat+grupe}$ – preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije koji se raspoređuje na kategorije i grupe potrošnje,
 PP_D – potreban prihod djelatnosti distribucije,
 PP_{MM} – dio ukupnog prihoda djelatnosti distribucije raspoređen na tarifni element mjerno mjesto,
 PP_G – prihod distribucije raspoređen na proizvođače priključene na distributivnu mrežu.
- (2) Potreban prihod djelatnosti distribucije iz stava (1) rasporedit će se po naponskim nivoima 35 kV, 10 kV i 0,4 kV na osnovu transparentnih i objektivnih pravila (ključeva) koje predlaže operator distributivnog sistema.
- (3) Operator distributivnog sistema uz prijedloge iz stava (2) dostavlja analizu i obrazloženje predložene raspodjele.
- (4) Operator distributivnog sistema za raspodjelu potrebnog prihoda djelatnosti distribucije može koristiti dostupne podatke o udjelu vrijednosti osnovnih sredstava na pojedinom naponskom nivou u ukupnoj vrijednosti osnovnih sredstava operatora distributivnog sistema, distributivnom kapacitetu, instalisanoj snazi transformatorskih stanica, priključnoj snazi krajnjih kupaca (ili procijenjenoj priključnoj snazi za kupce kod kojih se snaga ne mjeri), udjelu kategorija/grupa potrošnje u istovremenom vršnom opterećenju sistema i druge podatke koji mogu pružiti proporcionalnu i transparentnu osnovu za raspodjelu.

Član 33.

(Određivanje tarifnih stavova za korisnike distributivne mreže)

- (1) Tarifni stavovi za korisnike distributivnog sistema primjenjuju se za obračun i fakturisanje usluge korištenja distributivne i prenosne mreže kupcima čiji su objekti priključeni na distributivnu mrežu radi nadoknade troškova korištenja distributivne mreže, odnosno troškova distribucije, troška za pokrivanje distributivnih gubitaka, troškova prenoša, troškova rada NOSBIH-a i troškova sistemskih i pomoćnih usluga.
- (2) FERK odobrava troškove distribucije (troškovi rada i održavanja, upravljanja i vođenja distributivne mreže, razvoja distributivne mreže) i trošak za pokrivanje distributivnih gubitaka električne energije u distributivnoj mreži. Odobreni trošak za pokrivanje distributivnih gubitaka raspoređuje se na tarifni element aktivna električna energija.
- (3) Tarifni stavovi za korisnike distributivnog sistema obuhvataju i tarife prenoša, rada NOSBIH-a i sistemskih i pomoćnih usluga utvrđenih od Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK), koji

predstavljaju prosljeđeni trošak za operatora distributivnog sistema. Troškovi prenosa i rada NOSBiH-a priznaju se u iznosu utvrđenom na osnovu jedinične cijene usluga prenosa i rada NOSBiH-a, koje je utvrdio DERK i elektroenergetskog bilansa za godinu za koju se utvrđuju tarife. Troškovi sistemskih i pomoćnih usluga obračunavaju se na osnovu tarife i načina koji propiše DERK.

- (4) Tarifni stavovi za korisnike distributivne mreže se mogu diferencirati zavisno od doba dana i sezonama, a kriteriji za diferenciranje se određuju na osnovu analize opterećenja i potrošnje po naponskim nivoima i kategorijama potrošnje.

DIO TREĆI - TARIFNI POSTUPAK

Član 34.

(Pokretanje tarifnog postupka)

- (1) Tarifni postupak se pokreće na zahtjev operatora distributivnog sistema.
- (2) FERK može na svoju inicijativu pokrenuti tarifni postupak.
- (3) Tarifni postupak se može pokrenuti radi promjene potrebnog prihoda uslijed promjene jedne ili više komponenti potrebnog prihoda.

Član 35.

(Obrazac zahtjeva)

- (1) Zahtjev kojim se pokreće tarifni postupak podnosi se na propisanom obrascu FERK-a - Zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže, koji je sastavni dio Priloga 1 ovog pravilnika.
- (2) Obrazac za podnošenje zahtjeva može se dobiti u sjedištu FERK-a ili preuzeti sa službene internet stranice FERK-a.

Član 36.

(Popunjavanje i dostavljanje zahtjeva)

- (1) Pod podnošenjem zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže podrazumijeva se dostavljanje popunjenog obrasca zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže zajedno sa prijedlogom za odobrenje potrebnog prihoda podnosioca zahtjeva i utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže po kategorijama i grupama korisnika sistema i sa pratećom dokumentacijom u pisanoj formi na adresu FERK-a, neposredno ili putem pošte, a može se poslati i u formi elektronske isprave izrađene u skladu sa posebnim zakonom.
- (2) Ukoliko se zahtjev iz stava (1) ovog člana šalje elektronski u skladu sa posebnim propisima, FERK o prijemu istog obavještava podnosioca zahtjeva, bez obzira na to da li je isti tražio potvrdu o prijemu, a zahtjev se smatra dostavljenim u trenutku kad je FERK podnosiocu zahtjeva poslao tu potvrdu.
- (3) Popunjen obrazac zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže sa prijedlogom iz stava (1) ovog člana i potpunom pratećom dokumentacijom treba biti ovjeren i potpisan od podnosioca zahtjeva, odnosno njegovog zakonskog zastupnika ili ovlaštenog opunomoćenika, a ukoliko se isti dostavlja elektronski sa elektronskim potpisom smatrat će se svojeručno potpisanim u skladu sa posebnim propisima.
- (4) Prateću dokumentaciju čine dokumenti koji se dostavljaju uz zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju.
- (5) Ukoliko podnosilac zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže svoj zahtjev zasniva na dokumentaciji i podacima, koje je u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju prethodno podnio FERK-u, obavezan je u zahtjevu navesti datum dostave istih FERK-u.
- (6) U tarifnom postupku koji je pokrenut na sopstvenu inicijativu FERK-a, operator distributivnog sistema

obavezan je u roku koji odredi FERK da dostavi dokumente, podatke i informacije, koje FERK od njega zatraži.

- (7) Podnosilac zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže je obavezan da dokaže činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev, što ne isključuje pravo FERK-a na izvođenje i drugih dokaza koji su bitni za odlučivanje.

Član 37.

(Jednokratna naknada za obradu zahtjeva)

- (1) Jednokratnu naknadu za obradu zahtjeva FERK utvrđuje Pravilnikom o regulatornim naknadama ("Službene novine Federacije BiH", broj 94/23 i 30/24).
- (2) Jednokratna naknada za obradu zahtjeva uplaćuje se prilikom podnošenja zahtjeva FERK-u, a dokaz o uplati prilaže se uz zahtjev.

Član 38.

(Utvrdjivanje potpunosti zahtjeva)

- (1) Zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže je potpun kada je obrazac zahtjeva potpuno i razumljivo popunjen, kada je uz isti dostavljen prijedlog za odobrenje potrebnog prihoda podnosioca zahtjeva i utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže po kategorijama i grupama korisnika sistema i kada je uplaćena jednokratna naknada za obradu zahtjeva.
- (2) U roku ne dužem od 30 dana od dana prijema zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže, FERK u pisanoj formi obavještava podnosioca zahtjeva o nedostatku zahtjeva.
- (3) Ako zahtjev sadrži formalni nedostatak, koji sprečava postupanje po takvom zahtjevu ili je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, odnosno uz isti nije dostavljen prijedlog iz stava (1) ovog člana ili nije uplaćena jednokratna naknada za obradu zahtjeva, ne može se samo zbog toga odbaciti. Ukoliko FERK primi takav zahtjev, podnosiocu određuje rok od osam dana radi otklanjanja uočenih nedostataka, osim ukoliko FERK ne odredi neki drugi razuman rok u zavisnosti od konkretnih okolnosti.
- (4) Ako podnosilac ne otkloni nedostatke iz stava (3) ovog člana u datom roku FERK smatra da takav zahtjev nije ni podnesen, o čemu se podnosilac zahtjeva posebno upozorava u pozivu na ispravku zahtjeva.

Član 39.

(Dopuna zahtjeva)

- (1) FERK može tokom cijelog tarifnog postupka tražiti potrebnu dokumentaciju, koja je neophodna za donošenje odluke po zahtjevu za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže.
- (2) Podnosilac zahtjeva je dužan da sarađuje u pogledu bilo kojeg FERK-ovog zahtjeva za informacijama i da dostavlja dokumentaciju iz stava (1) ovog člana u rokovima i na način koji odredi FERK.

Član 40.

(Odustajanje od zahtjeva)

- (1) Podnosilac zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže može odustati od svog zahtjeva tokom cijelog tarifnog postupka.
- (2) Ako podnosilac odustane od zahtjeva, FERK će donijeti zaključak kojim se postupak obustavlja.
- (3) Ukoliko odustane od zahtjeva, podnosilac zahtjeva ima pravo na povrat uplaćene jednokratne naknade za obradu zahtjeva u skladu sa FERK-ovim Pravilnikom o regulatornim naknadama.

Član 41.

(Obavještenje za javnost)

- (1) Operator distributivnog sistema koji je podnio zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže u skladu sa ovim pravilnikom obavezan je da obavijesti korisnike distributivne mreže o podnesenom zahtjevu preko ispostavljene fakture/računa.
- (2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana sadrži:
 - a) postotak predložene promjene tarifnih stavova za korisnike distributivnog sistema za svaku kategoriju i grupu potrošnje i eventualno druge korisnike sistema.
 - b) predloženi datum početka primjene izmijenjenih tarifnih stavova za korisnike distributivne mreže,
 - c) pravo korisnika sistema u traženju informacije u vezi sa sadašnjim i predloženim tarifnim stavovima za korisnike distributivne mreže.
- (3) FERK objavljuje obavještenje za javnost na način definisan Pravilnikom o javnim raspravama ("Službene novine Federacije BiH", broj 95/23), nakon što je zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže primljen kao potpun.

Član 42.

(Vođenje tarifnog postupka)

- (1) FERK u tarifnom postupku vodi postupak formalne rasprave i odlučuje na način utvrđen ovim pravilnikom i Pravilnikom o javnim raspravama.
- (2) Kada se zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže, odnosno odluka FERK-a kojom FERK na vlastitu inicijativu pokreće tarifni postupak, zasniva na izmjeni jedne ili više komponenti koje utiču na potreban prihod i nastale zbog odluka koje donose nadležni organi i institucije Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i opština, a koje je operator distributivnog sistema obavezan da primjenjuje, FERK neće održavati formalnu raspravu.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana FERK objavljuje obavještenje o pokretanju tarifnog postupka bez održavanja formalne rasprave i objavljuje nacrt rješenja u kojem poziva javnost i određuje rok za dostavljanje komentara na predloženi nacrt.
- (4) FERK može i u slučajevima iz stava (2) ovog člana odlučiti da održi formalnu raspravu ukoliko ocijeni da je to potrebno.

Član 43.

(Razmatranje zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže)

- (1) Zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže biće razmatran u skladu sa metodologijom utvrđenom ovim pravilnikom.
- (2) Na osnovu prikupljenih dokaza FERK:
 - a) razmatra sve rashode i prihode dostavljene kao osnov predloženom potrebnom prihodu, te prihvata, odbija ili prilagođava bilo koju stavku koja nije opravdana,
 - b) razmatra cjelokupna sredstva koja su predložena da budu dio regulatorne osnovice, te prihvata, odbija ili prilagođava vrijednost bilo kojeg od tih sredstava,
 - c) prihvata, odbija ili prilagođava svaku veličinu ili analizu korištenu za proračun predloženog potrebnog prihoda,
 - d) prihvata predložene tarife ili ih prilagođava na odgovarajući način.

Član 44.

(Donošenje rješenja o potrebnom prihodu)

- (1) Nakon formalne rasprave, FERK razmatra izvještaj voditelja postupka kao i komentare koje su stranke dostavile na izvještaj, zasnivajući svoju odluku na činjenicama i

dokazima iz pisanog izvještaja, na osnovu savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka.

- (2) Ukoliko se tarifni postupak vodio bez održavanja formalne rasprave, FERK razmatra komentare javnosti dostavljene u vezi sa obavještenjem iz člana 42. stav (3) ovog pravilnika.
- (3) FERK na redovnoj sjednici u formi rješenja, odobrava potreban prihod koji utvrđuje na osnovu opravdanih troškova obavljanja djelatnosti distribucije električne energije.
- (4) Rješenje se donosi u pisanoj formi i sadrži obrazloženje osnova za postupanje po svim bitnim pitanjima, pozivajući se na iznesene činjenice i dokaze.
- (5) FERK rješenje dostavlja strankama i objavljuje na službenoj internet stranici FERK-a.

Član 45.

(Donošenje odluke o tarifnim stavovima za korisnike distributivne mreže)

- (1) Nakon donošenja rješenja iz člana 44. ovog pravilnika, FERK posebnom odlukom, na redovnoj sjednici donosi tarifne stavove za korisnike distributivne mreže.
- (2) FERK može na vlastitu inicijativu, pokrenuti analizu primjene tarifnih stavova za korisnike distributivne mreže, te može izmijeniti odluku o tarifnim stavovima za korisnike distributivne mreže i donijeti nove tarifne stavove za korisnike distributivne mreže.
- (3) Tarifni stavovi za korisnike distributivne mreže će biti važeći u roku koji odredi FERK, a u suprotnom isti će se primjenjivati do donošenja nove odluke o tarifnim stavovima za korisnike distributivne mreže.
- (4) Odluku o tarifnim stavovima za korisnike distributivne mreže FERK objavljuje na službenoj internet stranici FERK-a, a dispozitiv u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 46.

(Regulatorni period za obračun tarifa za korištenje distributivne mreže)

- (1) Tarife za korištenje distributivne mreže utvrđuju se za regulatorni period od četiri godine.
- (2) Izuzetno, u slučaju značajnih promjena parametara na kojima je zasnovan izračun tarifa za korištenje distributivne mreže, iznosi tarifa se mogu izmijeniti i tokom trajanja regulatornog perioda na osnovu obrazloženog zahtjeva operatora distributivnog sistema ili na inicijativu FERK-a.

Član 47.

(Posebne naknade na osnovu propisa jedinica lokalne samouprave)

- (1) Operator distributivnog sistema obračunava troškove posebnih naknada, koje plaća na osnovu propisa jedinica lokalne samouprave u fazi upotrebe objekta samo krajnjim kupcima na području odnosne jedinice lokalne samouprave.
- (2) Naknada iz stava (1) ovog člana iskazuje se kao posebna stavka na računu za utrošenu električnu energiju, u dijelu računa koji se odnosi na naknadu za korištenje distributivne mreže.
- (3) Operator distributivnog sistema dostavlja FERK-u prijedlog jediničnog iznosa posebne naknade iz stava (1) ovog člana.
- (4) Operator distributivnog sistema obavezan je da dostavi FERK-u sve podloge i dokaze na osnovu kojih FERK može odobriti prijedlog jediničnog iznosa posebne naknade.

Član 48.

(Pristup javnosti)

Operator distributivnog sistema je obavezan da rješenja i odluke FERK-a učini dostupnim svojim korisnicima distributivne mreže na jedan od sljedećih načina: objavom na svojoj službenoj internet stranici, preko oglasa u visoko tiražnoj dnevnoj štampi i/ili

drugim sredstvima javnog informisanja, prikladnim brošurama koje se bez naknade mogu podići u organizacionim jedinicama operatora distributivnog sistema za informisanje korisnika distributivne mreže i licima uz račun.

Član 49.

(Nadgledanje)

FERK nadgleda operatora distributivnog sistema u primjeni odobrenih tarifnih stavova za korisnike distributivne mreže u skladu sa Pravilnikom o nadgledanju i drugim pravilima i propisima FERK -a.

DIO ČETVRTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50.

(Prelazni period)

- (1) Prelazni period, u smislu ovog pravilnika, znači period do završetka procesa razdvajanja nakon kojeg će operator distributivnog sistema obavljati djelatnost distribucije električne energije nezavisno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti, odnosno do pribavljanja FERK-ove dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije u skladu sa članom 167. Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) U prelaznom periodu dva javna elektroprivredna preduzeća: Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo i Javno poduzeće "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar, imaoći FERK-ove dozvole za rad za distribuciju električne energije, obavljaju ulogu operatora distributivnog sistema.
- (3) U prelaznom periodu će se troškovi za nadoknadu distributivnih gubitaka utvrđivati na osnovu sljedeće formule:
$$T_{DG} = E_{DG} * C_{DG}$$

gdje su:
 T_{DG} - troškovi za nadoknadu distributivnih gubitaka,
 E_{DG} - energija distributivnih gubitaka,
 C_{DG} - cijena električne energije za pokrivanje distributivnih gubitaka.
- (4) U prelaznom periodu se kao cijena električne energije za pokrivanje distributivnih gubitaka, iz stava (3) ovog člana, uzima ponderisana ostvarena cijena trgovine električnom energijom u Federaciji Bosne i Hercegovine u periodu od prethodnih 12 mjeseci imaoća FERK-ove dozvole za obavljanje djelatnosti snabdijevanja i trgovine električnom energijom. Kao osnova za utvrđivanje ponderisane ostvarene cijene trgovine električnom energijom uzimaju se podaci koje su imaoći dozvola obavezni da dostavljaju FERK-u u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju. Navedenu cijenu

FERK ažurira mjesečno i objavljuje na svojoj službenoj internet stranici.

- (5) Izuzetno od stava (4) kao trošak za nadoknadu distributivnih gubitaka razmatraće se i trošak nabavke energije za pokrivanje distributivnih gubitaka od vlastite proizvodnje, ukoliko postoji raspoloživa energija.
- (6) U prelaznom periodu u potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije biće uključeni i priznati troškovi direkcije javnog elektroprivrednog preduzeća u iznosu raspodijeljenih troškova na djelatnost distribucije električne energije odobrenih u zadnjem provedenom tarifnom postupku za djelatnost distribucije električne energije.
- (7) Utvrđivanje i odobravanje potrebnog prihoda vrši se u odnosu na prosječne vrijednosti prihoda, rashoda i regulatorne osnovice ostvarene u trogodišnjem periodu koje prethodi godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.
- (8) U prelaznom periodu operator distributivnog sistema dužan je da dostavi svu potrebnu dokumentaciju, kao i ostalu relevantnu dokumentaciju i da obrazloži opravdanost svih stavki poslovne aktivnosti, kao i razloge njihova odstupanja u odnosu na prosječno trogodišnje ostvarenje ovih vrijednosti koje prethode godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.
- (9) U prelaznom periodu neće se primjenjivati član 8., član 21., član 42. stav (2), stav (3) i stav (4), član 44. stav (2) i član 45. stav (2) ovog pravilnika.

Član 51.

(Prilozi uz pravilnik)

Sastavni dio ovog pravilnika je Prilog 1, koji sadrži obrazac Zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distributivne mreže.

Član 52.

(Prestanak važenja pravilnika)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje važenje Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/13).

Član 53.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 07-02-1-634-9/24

24. jula 2024. godine

Mostar

Predsjedavajući FERK-a
Samir Hadžihusejnović, s. r.

Prilog 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

MOSTAR
Kneza Domagoja 12A

**ZAHTJEV ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE
DISTRIBUTIVNE MREŽE**

a) OPŠTI PODACI PODNOSIOCA ZAHTJEVA	
Naziv :	
Sjedište:	
Identifikacioni broj:	
Telefon:	
Elektronska adresa:	

b) PODACI O PREDLOŽENOJ TARIFI :			
Prijedlog datuma primjene predložene tarife			
Tabelarni pregled predloženih tarifa za korištenje distributivne mreže			
Predložen potreban prihod			
Predložen iznos za pokrivanje distributivnih gubitaka			
Kategorije potrošnje	Planirane tarife za korištenje distributivne mreže uključujući gubitke električne energije u distributivnoj mreži		
	[KM/kW]	[KM/kWh]	[KM/MM]
Krajnji kupci na 35 kV naponu			
Krajnji kupci na 10 kV naponu			
Krajnji kupci na 0,4 kV naponu - Domaćinstvo			
Krajnji kupci na 0,4 kV naponu - Ostala potrošnja			
Krajnji kupci na 0,4 kV naponu - Javna rasvjeta			

Kategorija proizvodnje			X
------------------------	--	--	---

c) UTICAJ PREDLOŽENE TARIFE NA KATEGORIJE I GRUPE KORISNIKA SISTEMA**d) PRIJEDLOG TARIFNIH STAVOVA ZA KORISNIKE DISTRIBUTIVNE MREŽE
(ukupna distributivna mrežarina)**

Napomena:

Prijedlog tarifnih stavova osim troškova: rada i održavanja, vođenja distributivne mreže, razvoja distributivne mreže, pokrivanje gubitaka električne energije u distributivnoj mreži, održavanje priključaka, održavanje, očitavanje i servisiranje i verifikacija mjernih uređaja, treba obuhvatiti troškove: prenosne mreže, usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete reaktivne energije.

Mjesto i datum:

M.P.

Potpis podnosioca zahtjeva:
